

KOMENTÁŘ

21. 8. 2023

Průmysl v Moravskoslezském kraji v roce 2022

Velké průmyslové podniky sídlící v Moravskoslezském kraji zaměstnávaly v roce 2022 necelých 98 tisíc osob, což byl po Středočeském kraji druhý nejvyšší počet v Česku. Jejich průměrná měsíční mzda se meziročně zvýšila o 8,4 % a činila 39 302 Kč. Celkové tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy meziročně vzrostly o 17,8 % na 710,7 miliardy Kč. Nejvýrazněji se na nich podílela odvětví výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů a výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství.

V roce 2022 sídlilo v Moravskoslezském kraji 228 velkých průmyslových podniků (se 100 a více zaměstnanci), tedy o 7 velkých průmyslových podniků více než v roce předchozím. Tyto firmy zaměstnávaly 97,8 tisíce osob, meziročně se počet zaměstnanců snížil o téměř 400 osob. Průmyslové podniky sídlící v Moravskoslezském kraji zaměstnávaly ve srovnání s ostatními kraji druhý nejvyšší počet osob hned po Středočeském kraji (111,1 tisíce zaměstnanců). K meziročnímu nárůstu počtu zaměstnanců došlo v polovině krajů – v Jihomoravském (o 3,6 %), Olomouckém (o 2,4 %), Praze (o 2,3 %), Plzeňském (o 1,5 %), Karlovarském (o 1,2 %), Zlínském (o 1,2 %) a Pardubickém (o 0,5 %). Nejvýraznější meziroční pokles zaznamenali na Vysočině (o 1,6 %) a v Libereckém kraji (o 1,3 %).

Tab. 1 Základní ukazatele průmyslových podniků podle krajů v roce 2022

(subjekty s převažující činností v sekci CZ-NACE B, C, D a se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje)

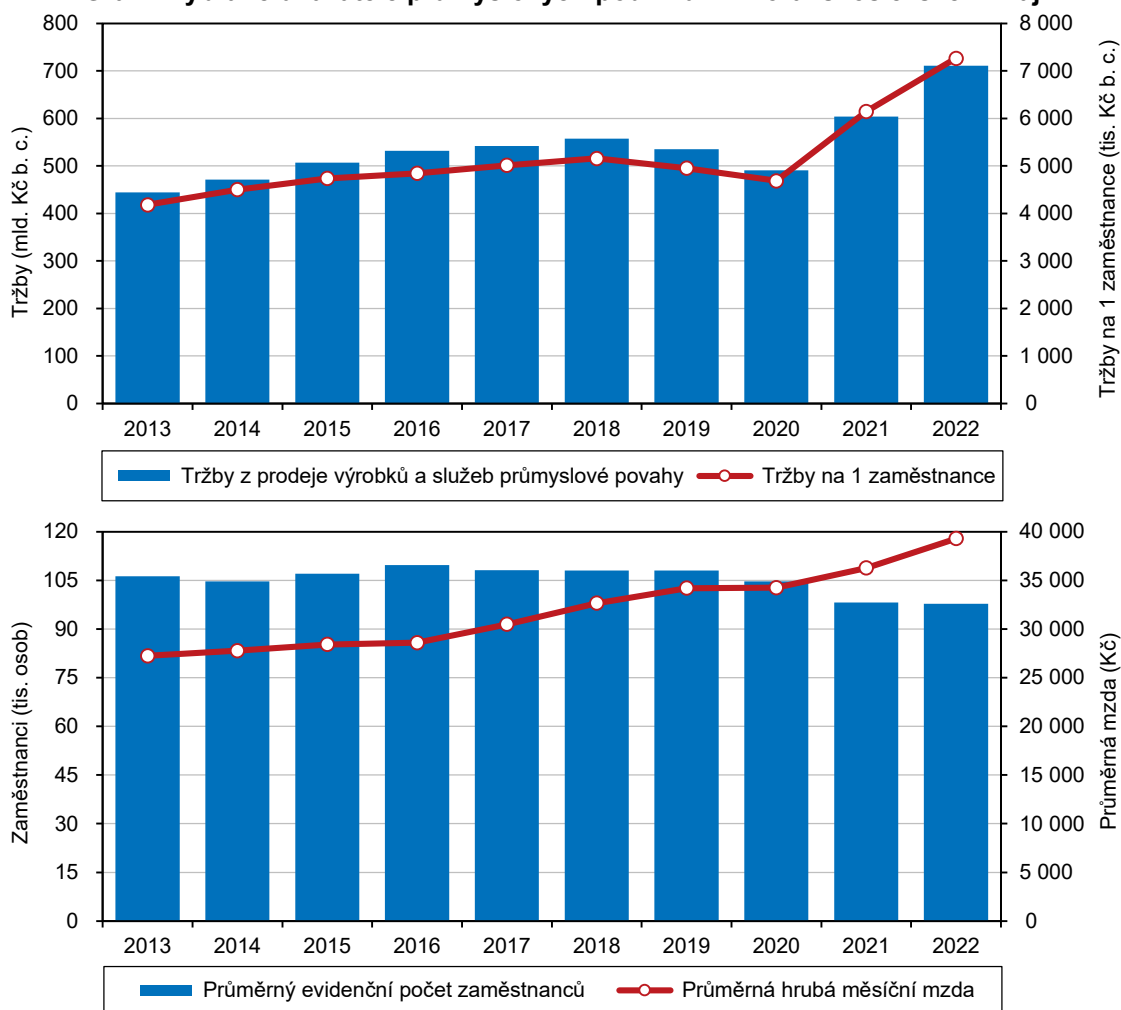
ČR, kraje	Průměrný počet podniků ve sledovaném období	Průměrný evidenční počet zaměstnanců		Průměrná hrubá měsíční mzda		Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy	
		skutečnost (fyzické osoby)	index 2022/2021	skutečnost (Kč)	index 2022/2021	skutečnost (mil. Kč)	index 2022/2021
Česká republika	2 282	820 455	100,5	42 327	107,8	4 503 622	114,3
Hl. město Praha	216	77 576	102,3	49 933	107,9	354 637	111,9
Středočeský	219	111 138	99,5	51 447	108,8	891 973	111,1
Jihočeský	149	46 608	99,3	38 958	108,5	206 659	113,1
Plzeňský	154	57 443	101,5	41 347	106,9	239 612	107,6
Karlovarský	62	16 169	101,2	37 200	107,6	52 615	118,2
Ústecký	167	61 252	99,9	43 976	107,2	482 002	124,7
Liberecký	110	44 007	98,7	39 912	107,4	186 871	111,9
Královéhradecký	129	45 653	99,5	39 150	107,1	209 467	112,4
Pardubický	137	47 897	100,5	37 911	107,0	320 937	116,9
Vysočina	130	45 636	98,4	39 148	106,9	179 739	108,6
Jihomoravský	254	72 249	103,6	40 897	108,1	279 723	109,9
Olomoucký	145	45 232	102,4	37 389	106,6	168 120	116,3
Zlínský	183	51 771	101,2	38 884	108,3	220 524	116,9
Moravskoslezský	228	97 826	99,6	39 302	108,4	710 741	117,8

Pozn.: sekce CZ-NACE B, C, D = Těžba a dobývání, Zpracovatelský průmysl a Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

KOMENTÁŘ

Průměrná hrubá měsíční mzda v moravskoslezských průmyslových podnicích dosáhla v roce 2022 výše 39 302 Kč a byla sedmá nejvyšší mezi všemi kraji republiky. Proti roku 2021 mzdy v kraji vzrostly o 8,4 %. Kraj tak zaostával za celorepublikovým průměrem ve výši mezd (o cca 3 tisíce korun), ale v jejich meziročním růstu celorepublikový průměr překonal (o 0,6 procentního bodu). Výši průměrné hrubé měsíční mzdy v České republice (42 327 Kč) významně ovlivňovaly dosažené mzdy ve Středočeském kraji (51 447 Kč) a v Praze (49 933 Kč).

Graf 1 Vybrané ukazatele průmyslových podniků^{*)} v Moravskoslezském kraji

^{*)} subjekty s převažující činností v sekci CZ-NACE B, C, D a se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje

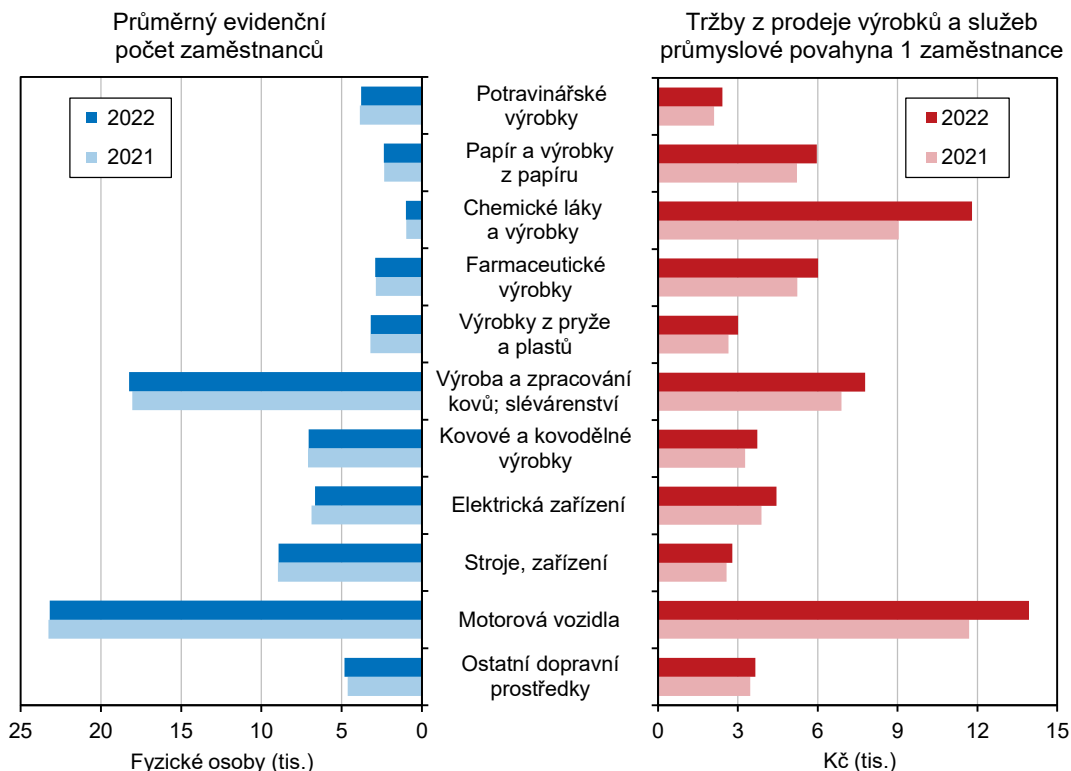
V roce 2022 utržily podniky v Moravskoslezském kraji 710,7 miliardy Kč za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy, což je o 107,3 miliardy Kč více než v roce 2021. Jednalo se tak o 17,8% nárůst tržeb, zatímco v celé republice meziročně vzrostly pouze o 14,3 %. Meziroční nárůst tržeb zaznamenaly průmyslové podniky ve všech krajích, nejvýraznější zvýšení vykázali v Ústeckém kraji (o 24,7 %).

KOMENTÁŘ

Podíl tržeb z přímého vývozu na tržbách z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy činil v roce 2022 v Moravskoslezském kraji 57,7 %, meziročně se tento podíl snížil o 1,6 procentního bodu. Republiková hodnota tohoto ukazatele činila 58,7 % a hranici 70 % přesáhly kraje Liberecký (72,0 %), Královéhradecký (71,6 %) a Středočeský (70,4 %). Na druhém konci žebříčku se již tradičně umístila Praha s 41,6% podílem.

Produktivita práce (tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy na 1 zaměstnance) v průmyslových podnicích se sídlem v Moravskoslezském kraji se meziročně zvýšila o 18,2 % na absolutní částku 7 265 tisíc Kč. Meziročně vzrostla produktivita práce ve všech krajích, nejvíce v Ústeckém kraji o 24,9 %. V mezikrajském srovnání dosáhla produktivita práce v Moravskoslezském kraji 3. nejvyšší hodnoty a v porovnání s produktivitou dosaženou v celé České republice byla vyšší o 1 776 tisíc Kč. Dalšími kraji, které dosáhly vyšší produktivity práce, než činil průměr České republiky (5 489 tisíc Kč), byly kraje Středočeský (8 026 tisíc Kč), Ústecký (7 869 tisíc Kč) a Pardubický (6 701 tisíc Kč). Nejnižší produktivitu práce vykázaly velké průmyslové podniky v Karlovarském kraji (3 254 tisíc Kč).

Graf 2 Zaměstnanci v průmyslových podnicích a tržby na 1 zaměstnance podle převažující výroby zpracovatelského průmyslu v Moravskoslezském kraji

V roce 2022 sídlilo v Moravskoslezském kraji 215 velkých podniků (se 100 a více zaměstnanci) v odvětví zpracovatelského průmyslu. Tyto firmy zaměstnávaly 91,4 tisíce osob, meziročně se jejich počet zvýšil o 0,4 %. Nejvíce zaměstnanců pracovalo v odvětvích výroba motorových

KOMENTÁŘ

vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (23,2 tisíce osob, podíl 25,4 %) a výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (18,2 tisíce osob, podíl 20,0 %).

Průměrná hrubá měsíční mzda ve zpracovatelském průmyslu v Moravskoslezském kraji v roce 2022 dosáhla 38 602 Kč a v porovnání s rokem 2021 vzrostla o 8,3 % (o 2 971 Kč). Nejvyšší meziroční nárůst mezd o 12,9 % zaznamenalo odvětví výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení, následovalo odvětví výroba papíru a výrobků z papíru (o 12,7 %). V těchto odvětvích patřily mzdy k těm nadprůměrným a v roce 2022 činily 43 603 Kč, resp. 41 142 Kč. Vůbec nejvyšší mzdy byly vypláceny v odvětvích opravy a instalace strojů a zařízení (44 583 Kč) a výroba chemických látek a chemických přípravků (43 873 Kč). Naopak mezi odvětví, ve kterých byli pracovníci ohodnoceni nejhůře, patřila výroba textilií (25 158 Kč) a výroba potravinářských výrobků (27 865 Kč).

Objem tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy ve zpracovatelském průmyslu dosáhl v roce 2022 v Moravskoslezském kraji výše 664,9 miliardy Kč. Tržby ve zpracovatelském průmyslu se na celkových tržbách v průmyslu podílely z 93,6 %. Meziročně vzrostly tržby ve zpracovatelském průmyslu o 16,3 %. Na výši těchto tržeb se nejvíce podílela odvětví výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (48,6 %) a výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (21,4 %). Meziročně se zvýšily tržby nejvíce v odvětvích výroba chemických látek a chemických přípravků (o 31,5 %) a výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (o 18,8 %). Naopak jediný pokles tržeb nastal v případě odvětví výroba textilií (o 1,0 %).

Podíl tržeb z přímého vývozu na celkových tržbách činil v roce 2022 v oblasti zpracovatelského průmyslu 60,6 %. Po vyloučení odvětví s individuálními údaji byl dosažen nejvyšší podíl tržeb z přímého vývozu v odvětvích výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků (93,7 %) a výroba chemických látek a chemických přípravků (84,1 %). Naopak nejnižší byl tento podíl v odvětví výroba potravinářských výrobků (16,7 %).

Po vyloučení individuálních údajů dosáhla nejvyšší produktivity práce v Moravskoslezském kraji ve zpracovatelském průmyslu tato odvětví: výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (13 941 tisíc Kč), výroba chemických látek a chemických přípravků (11 799 tisíc Kč) a výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (7 787 tisíc Kč). Nejnižší tržby na 1 zaměstnance vykazaly podniky v odvětví výroba textilií s 1 301 tisíci Kč.

Pozn.: Některá odvětví CZ-NACE ve zpracovatelském průmyslu podléhají ochraně individuálních údajů, a proto nemohou být hodnocena.

Kontakt:

Patrik Szabo
Krajská správa ČSÚ v Ostravě
Tel.: 595 131 220
E-mail: patrik.szabo@czso.cz